

УДК 378.014.6

І.С. Андрищенко, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Дослідження кращих європейських практик у забезпеченні освітньої діяльності та впровадження їх в освітній простір України є надзвичайно актуальним. Провідну роль у формуванні європейського виміру забезпечення якості вищої освіти відіграють структури Європейського Союзу та колективні суб'єкти Болонського процесу – національні держави-члени Болонського клубу, наднаціональні професійні організації, що організують діяльність міжнародної та освітньо-політичної спільнот у сфері ЗЯВО на засадах м'якої політики, зокрема відкритого методу координації [1, С. 267].

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у закладі вищої освіти складається із системи внутрішнього забезпечення якості та системи зовнішнього забезпечення якості й охоплює:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- якість знань студентів;
- забезпечення академічної мобільності учасників освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- здійснення моніторингу й періодичний перегляд освітніх програм;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти;
- стандарти освітньої діяльності та вищої освіти;
- ліцензування ступенів вищої освіти;
- акредитацію рівнів і ступенів вищої освіти;
- систему менеджменту якості;
- відповідність навчальних планів і програм підготовки фахівців вимогам Європейського та світового освітнього простору;

- співпрацю з роботодавцями щодо контролю за якістю підготовки фахівців;
- державну атестацію випускників екзаменаційною комісією;
- імідж вищого навчального закладу
- рейтингову оцінку його діяльності [2, С. 117].

Основними напрямками удосконалення систем забезпечення якості вищої освіти у закладах вищої освіти є: підсилення законодавчої орієнтації закладів вищої освіти на розв'язання проблем забезпечення якості підготовки фахівців; здійснення переходу до формування механізму розвитку державних освітніх стандартів вищої професійної освіти, врахування вимоги сфери й ринку праці; підсилення контролю за відновленням змісту вищої професійної освіти; розроблення проекту створення зразкових фондів оцінних засобів для підсумкової атестації здобувачів вищої освіти; організація розгортання постійно діючого системного моніторингу якості вищої освіти на всіх рівнях управління; удосконалення державної програми підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації й відновлення науково-педагогічного складу закладу вищої освіти; передбачення засобів, що стимулюють заклади вищої освіти до зниження аудиторного лекційного навантаження науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти та збільшення часу на самостійну роботу здобувачів; організація підвищення кваліфікації [3, С. 172].

Підвищення якості вищої освіти можливо за рахунок обміну знаннями, побудови інтерактивних мереж, мобільності науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти. Визначаючи освіту як пріоритетний напрямок розвитку сучасного суспільства та економіки, сьогодення вимагає від здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників більше нових знань, володіння іноземними мовами та досвіду міжкультурного спілкування.

Інформаційні джерела

1. Сбруєва А.А., Єременко І.В. Європейський вимір забезпечення якості вищої освіти : етапи та актуальні тенденції розвитку. *Актуальні проблеми управління якістю освіти: теорія, історія, інноваційні технології* : монографія / за заг. ред. А.А. Сбруєвої. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка. 2017. С. 266-295.
2. Пшенична Л. Забезпечення якості вищої освіти в контексті імплементації Закону України «Про вище освіту». *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2017. № 2 (66). С. 113-128.
3. Лісова С.В. Проблема забезпечення якості вищої освіти з позицій системного підходу. *Професійна педагогічна освіта: системні дослідження* / за ред. О.А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2015. С. 160-172.